

REPORTATGE

La fi d'una dècada

Flix segueix pendent de l'Audiència Nacional pel desmantellament de les infraestructures de la descontaminació i de posar punt i final a les obres, quan es complixen nou anys de l'inici

Flix Andreu Prunera

El 8 de març de 2013 l'Estat va escenificar el tret de sortida de les obres de descontaminació de Flix. El secretari d'Estat de Medi Ambient, Francisco Ramos, i el conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, presenciaven, des de les instal·lacions d'Acuamed a la vora del riu, l'inici dels treballs enmig d'una intensa polèmica. D'una banda, alguns alcaldes i el Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, alarmats per un possible episodi de contaminació al riu, demanaven la construcció prèvia de les infraestructures del pla de restitució, una xarxa de captacions i dipòsits d'aigua que havien d'assumir l'Agència Catalana de l'Aigua i Acuamed. De l'altra, les obres començaven ja vuit anys després que es desvelés l'abast de la contaminació al pantà, fruit d'un segle de l'activitat de la indústria química amb abocaments al riu.

A més, les obres han patit nombrosos retards, especialment vinculats a la trama de corrupció de l'empresa pública Acuamed i FCC, que van donar per acabada la descontaminació al 2015, tot i que posteriorment es va demostrar que encara quedaven tones de contaminants al fons del riu. Les obres es van reprendre al 2018 amb l'encàrrec a l'empresa pública Tragsa perquè finalitzés els treballs inacabats d'Acuamed.

Ara, quan es complixen nou anys de l'inici, els llots contaminats del fons del riu s'han extret i segellat a l'abocador del Racó de la Pubilla, a Flix. Les obres, però, encara estan pendents del desmantellament de les infraestructures, com el doble tancat de palplanxat de l'embassament que, durant estos anys, aïllava la zona d'extracció de llots per a evitar que la contaminació s'escampés pel riu. Són els treballs pendents per al proper any per tal de donar per acabada la descontaminació i finalitzar així tota una dècada d'intervencions per a eliminar la contaminació a l'embassament.

Este desmantellament final, però, està encara sobre la taula dels jutges de l'Audiència Nacional,

Imatge del tancat de palplanxat que encara hi ha a l'embassament de Flix.

que hi han de donar l'autorització definitiva. **"El cas Acuamed està sobre la taula de l'Audiència Nacional i això fa que, tot i que ja no hi haja contaminació al fons de**

riu, qualsevol actuació important, com el desmantellament del tancat, ha de ser autoritzada pels tribunals", ha explicat Francesc Barbero.

De cara a proper any, però, des de l'Ajuntament de Flix esperen que el tancat ja pugui ser fora. Així, la contaminació al pantà serà ja història i, a la vegada, s'hauran

guanyat algunes infraestructures a la vora del riu que el consistori pretén aprofitar per a treballar en la reindustrialització de la zona. En concret, una nau industrial de 13.000 metres quadrats, que s'utilitzava per a les tasques de descontaminació, ara s'ha cedit a l'empresa Ercros i s'oferirà a noves activitats industrials que es vulguen instal·lar a Flix.

Les intervencions també dixeran un nou moll fluvial, des d'on treballava la draga d'extracció dels llots i que l'Ajuntament també vol conservar com un nou moll esportiu i de lleure a la zona de l'embassament. **"Actualment l'activitat nàutica a Flix es concentra al riu de baix i no a la zona de l'embassament, perquè hi faltava una infraestructura, com un moll, per a embarcacions"**, afegix Barbero. Les obres també dixeran una nova façana fluvial, amb una escullera i nova superfície arbrada. És el llegat que dixeran els deu anys dels treballs de descontaminació al riu Ebre. ■

DESTACAT

L'Agència Catalana de l'Aigua, disposada a desbloquejar el pla de restitució

Nou anys després de l'inici dels treballs de descontaminació, prop de la meitat de les obres previstes al pla de restitució no s'han completat. Es tracta d'un paquet de 44 intervencions de millora de l'abastiment a les poblacions situades a 20 quilòmetres en línia recta del riu Ebre. Estaven vinculades a la descontaminació de Flix amb caràcter compensatori i estava previst que estiguessen enllestides abans de començar la descontaminació. Encara ara, prop de la meitat d'estes intervencions encara no s'ha executat i els alcaldes de la Ribera d'Ebre han reclamat que es porten a terme, encara que ja

s'haja eliminat la contaminació de l'embassament de Flix.

Estes obres, que preveuen des de la interconnexió de canonades fins a la construcció de nous dipòsits o captacions, van estar al centre de la polèmica just abans de començar els treballs de la descontaminació, ja que la majoria d'alcaldes riberencs s'oposava que s'iniciessin si abans no s'acabava amb este pla de restitució. Les obres podien donar abastiment alternatiu a algunes poblacions que tenien captacions directes del riu aigües avall del pantà de Flix davant un possible episodi de contaminació a l'Ebre.

Tot i això, les obres van començar i els problemes de liquiditat de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), que havia d'assumir els projectes i les expropiacions i la poca voluntat d'Acuamed, que havia d'executar les obres, van alentir molt l'avançament de les obres.

El dimecres, dia 2, el nou director de l'Agència Catalana de l'Aigua, Samuel Reyes, es va reunir amb les alcaldes de la Ribera d'Ebre i va posar de manifest la voluntat de desencallar les obres pendents. **"En fem una valoració molt positiva"**, ha destacat l'alcalde de Flix, Francesc Barbero.

Tot i que la majoria d'obres pen-

dents són competència d'Acuamed, en els darrers pressupostos, a proposta d'ERC, s'hi va incloure una partida de dos milions d'euros, que l'Estat té previst derivar també a l'ACA perquè ho pugui executar ja directament des de l'Administració catalana.

La reunió va servir per a fer un seguiment de les obres pendents i també per a actualitzar l'estat dels projectes, ja que alguns ajuntaments han pogut solucionar els seus problemes d'abastiment per altres vies o, al contrari, han vist com els projectes redactats anys enrere no suposen una solució a les situacions actuals. ■